

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Kommissionsdomstolen af 17. maj 1968 angående jernbaneulykker ved Odense den 10. august 1967 pegede i sin beretning af august 1969 på den betydelige offentlige interesse, der knytter sig til opklaringen af alvorlige jernbaneulykker og henstillede til overvejelse, at der for disse ulykkes vedkommende skabes lovhjemmel for nedsættelse af undersøgelseskommissioner med en dommer som formand og i øvrigt bestående af teknisk sagkyndige.

I den anledning nedsatte statsbanernes generaldirektorat under den 20. oktober 1969 et internt udvalg vedr. undersøgelse af jernbaneulykker m. v., hvis overvejelser er resulteret i, at det findes ønskeligt, at der tilvejebringes lovhjemlet mulighed for nedsættelse af sådanne undersøgelseskommissioner i de tilfælde, hvor der måtte være indtruffet en jernbanekatastrofe.

I søloven, jfr. bekendtgørelse nr. 163 af 12. maj 1967, og lov om luftfart nr. 252 af 10. juni 1960 findes bestemmelser om, at der i særlige tilfælde kan iværksættes undersøgelser ved en undersøgelseskommission, der på luftfartens område er permanent. Udvalget finder, at bestemmelserne om undersøgelseskommissioner ved jernbaneulykker så vidt muligt bør være i overensstemmelse med de bestemmelser, der gælder ved søulykker og flyveulykker.

I udvalget er der tillige enighed om, at lovhjemlen bør indpasses i lov nr. 221 af 31. maj 1968 (statsbaneloven) ved ændringsforslag til denne, samt at en undersøgelseskommission ikke bør være permanent, men nedsættes for det enkelte tilfælde.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser i kapitel 9 a.

Til § 73 a.

Det bestemmes her, at ministeren for offentlige arbejder under de angivne omstændigheder kan beslutte, at der skal foretages undersøgelse ved en særlig undersøgelseskommission. Det er fundet mest praktisk at lade ministeren som den øverste jernbanemyndighed træffe afgørelse i spørgsmålet om, hvorvidt der i det enkelte tilfælde bør nedsættes en kommission. Ministeren kan træffe beslutning herom uanset tidligere af statsbanerne foretagne undersøgelser, og beslutningen medfører ikke, at en igangværende undersøgelse bringes til ophør, medmindre dette særligt bestemmes af ministeren eller af kommissionens formand.

Til § 73 b.

Undersøgelseskommissionens medlemmer foreslås udnævnt af ministeren for offentlige arbejder. Dette forudsættes for formandens vedkommende at ske efter forhandling med justitsministeren. Uanset at de herhenhørende spørgsmål i vidt omfang vil være af teknisk art, er det, bl. a. af hensyn til de ansvarsspørgsmål der kan opstå, anset for hensigtsmæssigt, at der udpeges en dommer til formand for kommissionen. Kommissionens øvrige medlemmer foreslås udpeget af ministeren for offentlige arbejder.

Som allerede nævnt i de almindelige bemærkninger finder man, at en undersøgelseskommission ikke bør være permanent, men nedsættes i det enkelte tilfælde. I denne forbindelse må det bemærkes, at bestemmelserne erfaringsmæssigt kun vil komme til anvendelse i få tilfælde og med lange mellemrum. Med den hurtige tekniske udvikling er det derfor vigtigt, at kun personer, der er i besiddelse af størst mulig aktuel sagkundskab, beskikkes. Kommissionen kan tilkalde særlige sagkyndige. Det er en forudsætning, at kommissionen eller et eller flere af dens medlemmer kan foretage det for sagens opklaring nødvendige herunder besigtige ulykkessted etc.

Der er fundet anledning til at bestemme, at ministeren kan beskikke en repræsentant til at varetage det offentlige interesse under sagens behandling for kommissionen. Dette forudsættes at ske efter forhandling med justitsministeren.

Til § 73 c.

Af hensyn til eventuelle ansvarlige er det bestemt, at de ikke kan afhøres under vidneansvar, og endvidere at de har adgang til at møde med advokat samt til at blive gjort bekendt med de i sagen afgivne forklaringer, for så vidt dette kan ske uden skade for sagens opklaring.

Da undersøgelse ved kommissionen i det væsentlige er motiveret med hensynet til offentligheden, er det fundet hensigtsmæssigt, at kommissionens møder som hovedregel er offentlige, uanset at kommissionen ikke er en domstol.

Kommissionen kan dog af hensyn til sagens opklaring eller af andre grunde bestemme, at en sag helt eller delvis skal behandles for lukkede døre.

Til § 73 d.

Formålet med kommissionens undersøgelse er først og fremmest at fastslå årsagen eller den sand-